

עפ"ת 8801/10/14 - מחמוד אבו עוביד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 8801-10-14 אבו עוביד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 11-802-2008

מספר בקשה: 1

בפני	כב' השופטת עפרה אטיאס
מבקש	מחמוד אבו עוביד
נגד	
משיב	מדינת ישראל

החלטה

1. זוהי בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק דינו של כב' השופט שלמה בנג'ו בבית המשפט השלום לתעבורה בחיפה מיום 26.10.2010, במסגרתו הורשע המבקש, בהעדר התייצבות, בעבירה של נהיגה בשכרות, ונגזר דינו כמו גם על החלטתו של בית המשפט קמא שלא לבטל את פסק הדין שניתן בהעדר התייצבות.
2. אין חולק כי המבקש ריצה מאסר מיום 7.3.2010 ועד ליום 13.12.2010, היינו: ביום מתן פסק הדין ריצה המבקש עונש מאסר.
3. בקשה לביטול פסק הדין שהוגשה ביום 5.1.2014, נדחתה בהחלטתו של כב' השופט בנג'ו מיום 23.1.2014. כב' השופט בנג'ו ציין בהתייחס לאי התייצבות המבקש לדיון, כי המבקש הוזמן לשיבת הקראה קודמת ביום 18.2.2010, היינו: לפני תחילת מאסרו, אך לא דרש את ההזמנה לדיון. הדיון נדחה ליום 26.10.2010, והזימון לדיון נמסר לבן משפחה, וזאת במסירה שבוצעה בחודש מאי 2010.
4. בנסיבות אלו קבע כב' השופט בנג'ו כי טענת המבקש שלא ידע ו/או לא קיבל זימון למשפט, אין בה ממש. בית המשפט קמא ציין אמנם כי המבקש שהה במאסר בזמן המשפט, אך קבע כי אין בכך להועיל למבקש משום שאישור המסירה הראשון נשלח אליו עובר למאסרו. בנוסף, קבע כב' השופט בנג'ו כי גם בזמן מאסרו נשלחו למבקש הזמנות למשפט אשר לא נדרשו בבית הדואר, וההזמנה לדיון האחרון בו נגזר דינו, נשלחה לבן משפחה בחודש מאי 2010 ואמורה הייתה להיות ברשות המבקש.
5. לפיכך, קבע כב' השופט בנג'ו כי אין בפניו סיבה מוצדקת להיעדרותו של המבקש. באשר לחשש לעיוות דיון, קבע כב' השופט בנג'ו כי המבקש לא התייחס לראיות בתיק ולסיכויי ההגנה, וכי טענתו הכללית בדבר הסיכויים הטובים של הגנתו, אינה עולה בקנה אחד עם דרישת הפסיקה לפרט את הגנת הנאשם, להתייחס לראיות ולהוכיח כי לנאשם קיימת הגנה לכאורה, וכי אם יותר פסק הדין על כנו, ייגרם למבקש עיוות דין.
6. בבקשה שלפניי, שהוגשה ביום 5.10.2014, טען המבקש כי פנה ביום 13.2.2014 לעו"ד מארון עילוטי בכדי

עמוד 1

שיגיש עבורו ערעור על פסק הדין, וכי כל אימת שפנה לעו"ד עילוטי כדי לברר היכן הדברים עומדים נמסר לו על ידי עו"ד עילוטי כי הדבר בטיפול. משפנה למזכירות בית המשפט, נאמר לו כי לא הוגשה כל בקשה בעניינו, וזאת בניגוד לדבריו של עו"ד עילוטי כי הבקשה הוגשה. המבקש אינו מפרט בבקשתו את פרטי הגנתו ומסתפק בטענה סתמית וכללית לפיה סיכויי הגנתו טובים מאוד.

7. המשיבה מתנגדת לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור. המשיבה טוענת כי נימוקיו של המבקש בבקשתו אין בהם להצדיק האיחור הרב בהגשת הבקשה, כאשר נימוקי המבקש בבקשתו נטענו בעלמא וללא כל תימוכין או ראיה המעידה על כך שאכן פנה לעו"ד עילוטי, כנטען על ידו.

8. המשיבה מוסיפה וטוענת כי החלטתו של בית המשפט קמא מלמדת כי המבקש זומן לדיון הראשון עוד בטרם כליאתו, וכי ההזמנה השנייה נשלחה אליו והתקבלה על ידי בן משפחתו.

9. המשיבה מוסיפה וטוענת כי סיכויי הצלחת הערעור קלושים, והמבקש לא העלה כל טענה של ממש שיש בה להעיד על עיוות דין.

דין:

לפי סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי בית המשפט רשאי לבקשת מערער להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200 לחסד"פ. כאשר עסקינן בהליך הפלילי אין צורך ב-"טעמים מיוחדים" לשם מתן אורכה להגשת הערעור.

יחד עם זאת, בית המשפט העליון קבע לא אחת כי אין משמעות הדבר כי מתן אורכה בהליך פלילי ייעשה כדבר שבשגרה שהרי זהו היוצא מן הכלל ולכן אין ליתן אורכה להגשת ערעור בפלילים אלא בהתקיים "טעם ממשי המניח את הדעת" [בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.7.06) וראה גם בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.8.09)].

בבחינת קיומו של טעם ממשי המניח את הדעת לאיחור בהגשת ההליך, יש לשקול, בין היתר, את משך האיחור; ההצדקה הנטענת לאיחור; וכן את מהות ההליך העיקרי וסיכויי הלכאוריים, כאשר אין מדובר ברשימה סגורה של שיקולים, אלא על כל מקרה להיבחן לגופו בהתאם לנסיבות הרלוונטיות. ראו: ענין נגר ורבין הנ"ל.

במקרה דנן, אין ספק כי מדובר באיחור משמעותי. פסק הדין ניתן ביום 26.10.2010 (אם כי לא נטען ולא הוכח שהבקשה בפני כב' השופט בנג'ו הוגשה באיחור והמשיבה כלל לא הגישה תגובתה לבקשה שהוגשה לבית המשפט קמא); החלטתו של כב' השופט בנג'ו ניתנה ביום 23.1.2014 בעוד שהבקשה הוגשה רק ביום 5.10.2014, והומצאה לבא כוח של המבקש בפקס ביום 24.1.2014 בעוד שהמבקש הגיש בקשתו להארכת מועד רק ביום 5.10.2014.

כאמור, לא נסתרה טענת המבקש כי נודע לו על פסק הדין בסמוך לפני הגשת הבקשה לביטולו לבית המשפט קמא. המשיבה כלל לא הגישה תגובתה לבקשה זו בפני בית המשפט קמא. יחד עם זאת, טענתו של המבקש כי ביקש מעו"ד עילוטי לטפל בערעור, אף שלא נסתרה, הרי שאינה נתמכת בכל ראיה, ואף לא הוברר מתוכה מתי בדיוק פנה לעו"ד

עילוטי ומסר העניין לטיפולו. המבקש לא צירף יפוי כח או כל מסמך או אסמכתא אחרת לביסוס טענתו כי פנה לעו"ד מארון עילוטי כדי שיטפל בעניין. גם אם אכן פנה המבקש לעו"ד עילוטי בחודש פברואר 2014 בכדי שיטפל בעבורו בהגשת הערעור, לא הבהיר המבקש מדוע המתין עד לחודש אוקטובר 2014 בכדי להגיש את בקשתו. המבקש גם אינו מפרט את סיכויי הגנתו כנגד כתב האישום שהוגש כנגדו.

ובכל זאת, אני סבורה כי הנסיבות הקונקרטיות שבפנינו יש בהן להצדיק הארכת מועד להגשת הערעור כמבוקש על ידי המבקש. **ראשית**, וכפי שציין כב' השופט ג'ובראן בבש"פ 8197/13 **אמסלם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.1.2014): "כאשר עסקינן בנאשם בהליך פלילי ככלל יש להטות את כף המאזניים לטובת האינטרס בשל עשיית צדק וביורר האמת ככל שניתן. במקרה כזה עלינו להעדיף את זכותו של הנאשם למצות את ההליכים העומדים לרשותו עד תום - על פני זכאותו של הציבור לוודאות משפטית".

שנית, אני סבורה כי סיכויי ההליך טובים. בכך אני מכוונת לא לסיכויי של המבקש במסגרת ההליך הפלילי עצמו, אלא לסיכויי של המבקש לשכנע את ערכאת הערעור כי היה על בית המשפט קמא לבטל את פסק הדין שניתן בהעדור התייצבות. אין מחלוקת כי בעת קיום הדיון בו הוכרע ונגזר דינו של המבקש, היה המבקש אסיר וכי הזימון לדיון לא נשלח לבית הסהר בו שהה אותה עת. הזימון לדיון נשלח לבית המבקש בעת שריצה עונש מאסר, נחתם על ידי בן משפחה שבאותה עת לא גר עמו, ולא הוכח שכן המשפחה הביא את הזימון לידיעתו של המבקש בזמן אמת.

אמנם, המבקש לא דרש את דבר הדואר נשוא ההזמנה הראשונה שנשלח אליו לפני תחילת ריצוי מאסרו. ואולם, משעה שביית המשפט קמא לא גזר את דינו של המבקש בהתבסס על זימון זה, וזימן את המבקש להקראה נוספת, נראה לכאורה כי אין בכך להכשיר גזירת דינו של המבקש שלא בפניו, במועד עליו לא ידע כלל משום שריצה עונש מאסר. כאמור, העובדה שההזמנה נחתמה על ידי בן משפחה, אין בה, בנסיבות הספציפיות של המקרה שבפנינו, לסתור את טענת המבקש כי זימון זה לא הובא לידיעתו.

בנסיבות אלו, בהן פסק הדין ניתן במעמד צד אחד, מבלי שהוכח שהמבקש ידע על מועד הדיון, סבורני כי סיכויי הלכאוריים של ההליך מושכים את הכף לעבר קבלת הבקשה להארכת מועד. אכן, המבקש לא הצביע על סיכויי הגנתו כנגד כתב האישום, ואולם סעיף 130(ח) לחסד"פ קובע כי: "נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדורו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו **או** אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין".

מסעיף זה עולה כי נדרש קיומו של אחד מן התנאים החלופיים הבאים, על מנת לבטל פסק דין, אשר ניתן בהעדורו של נאשם:

(א) היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות הנאשם בדיון;

(ב) ביטול פסק הדין דרוש על מנת למנוע עיוות דין.

אין טענה במקרה שבפנינו כי הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה לאחר חלוף 30 הימים מהיום שהומצא למבקש פסק הדין. המשיבה כאמור כלל לא הגישה תגובתה לבית המשפט קמא וממילא לא טענה בפניו כי הבקשה הוגשה באיחור. לפיכך, נראה לכאורה כי למבקש היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון ואם כך די היה בכך כדי להביא לביטול פסק הדין גם אם לא התקיימה החלופה השנייה לפיה ביטול פסק הדין דרוש כדי למנוע עיוות דין.

לפיכך, למרות שהתנהלות המבקש אינה נקייה מספקות, הרי ששוכנעתי כי סיכויים הלכאוריים לשכנע את ערכאת הערעור כי היה מקום לביטול פסק הדין שניתן בהעדר התייצבותו, מטים את הכף לטובת קבלת הבקשה.

לפיכך, אני מאריכה המועד להגשת הערעור עד מועד הגשתו בפועל.

המזכירות מתבקשת לשגר החלטה זו לצדדים.

החלטתי זו ניתנה בפועלי כרשמת בית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתנה היום, כ"ה חשוון תשע"ה, 18 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.